

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ક્ષેત્રીય કિસાન ગ્રામીણ બેંક

વિરુદ્ધ

ડી.બી. શર્મા અને અન્ય.

નવેમ્બર ૧૫, ૨૦૦૦

[જી.બી. પટ્ટનાયક, ચુ.સી. બેનર્જી અને એન. સંતોષ હેગડે, ન્યાયમૂર્તિઓ]

સેવા કાયદો (સર્વિસ લો):

પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંક અધિનિયમ, ૧૯૮૬-કલમો ૩, ૬(૨) અને ૧૭-પગારની સમાનતા (પેરિટી)-સમીકરણ (ઇક્વેશન)-પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંકોના કર્મચારીઓ રાષ્ટ્રીયકૃત અથવા વ્યાપારી બેંકોના સમકક્ષ કર્મચારીઓ સાથે સમાનતા ઈચ્છી રહ્યા છે-સમીકરણ સમિતિએ સંબંધિત સ્પોન્સર (પ્રાયોજક) બેંકોના સમકક્ષ કર્મચારીઓ સાથે સમીકરણ

કરવાની ભલામણ કરી-અપીલકર્તા બેંક સિવાયની તમામ પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંકો રાષ્ટ્રીયકૃત અથવા વ્યાપારી બેંકો દ્વારા પ્રાયોજિત છે-અપીલકર્તા બેંક યુ.પી. કો-ઓપરેટિવ બેંક લિમિટેડ દ્વારા પ્રાયોજિત છે-અપીલકર્તા બેંકના કર્મચારીઓ દ્વારા સમીકરણને પડકારવામાં આવ્યું-ઠરાવવામાં આવ્યું કે, સમીકરણ કલમ ૧૭(૧) ના બીજા પ્રોવિઝો (પરંતુક) ને સુસંગત છે-'સમાન કામ માટે સમાન વેતન' નો ખ્યાલ અને 'અન્ય લોકો સાથે સમાનતાનો દાવો' અલગ અલગ ખ્યાલો છે-'સમાન કામ માટે સમાન વેતન' નો સિદ્ધાંત લાગુ કરવામાં આવ્યો નથી-ભેદભાવનો આરોપ-શું સમીકરણ ગેરબંધારણીય છે-વર્ગીકરણ-એક એકલી સંસ્થા પણ પોતાની જાતે એક વર્ગ બનાવી શકે છે-ગ્રામીણ બેંકોની સ્થાપનામાં સ્પોન્સર બેંક મહત્વની ભૂમિકા ભજવે છે-સ્પોન્સર બેંકના આધારે વર્ગીકરણ માન્ય છે-ઠરાવવામાં આવ્યું કે, સમીકરણ ગેરબંધારણીય નથી-ભારતનું બંધારણ, ૧૯૫૦-અનુચ્છેદ ૧૪.

ભારતનું બંધારણ-અનુચ્છેદ ૨૨૬-દખલગીરી-પગારના સમીકરણ માટે રચાયેલી સમીકરણ સમિતિનો વ્યાપ-સમિતિ એ નિષ્ણાત સંસ્થા (એક્સપર્ટ બોડી) છે જેમાં વિશેષજ્ઞ કર્મચારીઓનો સમાવેશ થાય છે-સમિતિના નિર્ણય અને તારણને પડકારવામાં આવ્યા-દૂષિત આશય (દુર્ભાવના) અથવા બાહ્ય બાબતોને ધ્યાનમાં લેવાનો કોઈ આરોપ નથી-હાઈકોર્ટ દ્વારા સમિતિના નિર્ણય અને તારણમાં ફેરફાર કરવો-શું તે યોગ્ય છે-ઠરાવવામાં આવ્યું કે, યોગ્ય નથી.

અપીલકર્તા એ પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંક અધિનિયમ, ૧૯૭૬ હેઠળ સ્થાપિત અને ઉત્તર પ્રદેશ કો-ઓપરેટિવ બેંક લિમિટેડ દ્વારા પ્રાયોજિત પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંક છે. સમકક્ષ અથવા તુલનાત્મક હોદ્દાઓ પર રાષ્ટ્રીયકૃત બેંકોના કર્મચારીઓ સાથે પગાર, વેતન, ભથ્થાં અને અન્ય લાભોના સંદર્ભમાં સમાનતાની માંગ કરતી પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંકોના કર્મચારીઓ દ્વારા રિટ પિટિશન દાખલ કરવામાં આવતાં, કેન્દ્ર સરકારે સદર વિવાદો ઔદ્યોગિક ટ્રિબ્યુનલ (ઇન્ડસ્ટ્રિયલ ટ્રિબ્યુનલ) ને મોકલી આપ્યા હતા. ટ્રિબ્યુનલે ઠરાવ્યું હતું કે પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંકોના અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓ સ્પોન્સર બેંકોના અધિકારીઓ અને અન્ય કર્મચારીઓ સાથે સમાનતાનો દાવો કરવા માટે હકદાર છે અને ઠરાવ્યું કે હોદ્દાઓનું સમીકરણ અને તેના પરિણામે નવા પગાર ધોરણો વગેરેનું નિર્ધારણ કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા નક્કી થવું જોઈએ. ત્યારબાદ, કેન્દ્ર સરકારે એક સમીકરણ સમિતિની રચના કરી અને એવોર્ડ (ચુકાદો) તે સમિતિને સોંપ્યો, જેણે પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંકોના અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓને તેમની સ્પોન્સર બેંકોના સમકક્ષ કર્મચારીઓ સાથે સમીકૃત કરવાની ભલામણ કરી. સદર ભલામણોના અનુસંધાને, કેન્દ્ર સરકારે સદર અધિનિયમની કલમ ૧૭ ની પેટા-કલમ (૧) ના પરંતુક (પ્રોવિઝો) હેઠળ જાહેરનામું બહાર પાડીને અપીલકર્તા બેંકના વ્રાન્ય મેનેજરના હોદ્દા અને પગારને યુ.પી. કો-ઓપરેટિવ બેંક લિમિટેડના આસિસ્ટન્ટ મેનેજરના હોદ્દા અને પગાર સાથે સમકક્ષ (સમીકૃત) કર્યા.

અપીલકર્તા બેંકના અધિકારીઓએ સદર જાહેરનામાને પડકારતી રિટ પિટિશન દાખલ કરી હતી જેને હાઈકોર્ટે એ આધારે મંજૂર કરી હતી કે ટ્રિબ્યુનલે અપીલકર્તા બેંકના કર્મચારીઓના એ દાવાને સ્વીકાર્યો હતો કે તેઓ વ્યાપારી બેંકોના કર્મચારીઓને આપવામાં આવતા પગાર ધોરણો મેળવવા માટે હકદાર છે; અપીલકર્તા બેંક અને વ્યાપારી અથવા રાષ્ટ્રીયકૃત બેંકો દ્વારા પ્રાયોજિત અન્ય પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંકોના અધિકારીઓ દ્વારા કરવામાં આવતી કામગીરીનું સ્વરૂપ સમાન છે; અને સમીકરણ સમિતિ દ્વારા કરવામાં આવેલો ભેદભાવ 'સમાન કામ માટે સમાન વેતન' ના સિદ્ધાંતનું ધોર ઉલ્લંઘન છે. હાઈકોર્ટે કેન્દ્ર સરકારને અપીલકર્તા બેંકના અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓ તેમજ અન્ય ગ્રામીણ બેંકો વચ્ચે કોઈ ભેદભાવ ન રાખવાનો આદેશ આપ્યો અને વધુમાં નિર્દેશ આપ્યો કે અપીલકર્તા બેંકના આસિસ્ટન્ટ બ્રાન્ચ મેનેજર્સને રાષ્ટ્રીયકૃત બેંકો દ્વારા પ્રાયોજિત અન્ય ગ્રામીણ બેંકોના આસિસ્ટન્ટ મેનેજર્સ જેટલું જ પગાર ધોરણ મળવું જોઈએ. હાઈકોર્ટના ચુકાદાથી નારાજ થઈને અપીલકર્તા બેંકે વર્તમાન અપીલ દાખલ કરી છે.

અપીલકર્તા-બેંકે દલીલ કરી હતી કે ટ્રિબ્યુનલે સમાન કામ માટે સમાન વેતનની દલીલની લાગુ પડવાની ક્ષમતાને સ્પષ્ટપણે નકારી કાઢી હતી અને સમાનતા (પેરિટી) નો સિદ્ધાંત લાગુ કર્યો હતો; કલમ ૧૭ ની પેટા-કલમ (૧)

ના બીજા પરંતુકના સંદર્ભમાં ગ્રામીણ બેંકના કર્મચારીઓના પગાર માળખાને નિર્ધારિત કરવામાં સ્પોન્સર બેંકનું પગાર માળખું સંબંધિત માર્ગદર્શક પરિબળ હતું, જેને ટ્રિબ્યુનલે તેની ભલામણ કરતી વખતે ધ્યાનમાં લીધું હતું પરંતુ હાઈકોર્ટે તેની અવગણના કરી હતી અને કારણ કે અપીલકર્તા બેંક રાષ્ટ્રીયકૃત અથવા વ્યાપારી બેંક દ્વારા પ્રાયોજિત ન હતી, તેથી તેના કર્મચારીઓને રાષ્ટ્રીયકૃત બેંકો દ્વારા પ્રાયોજિત અન્ય પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંકોના કર્મચારીઓ સાથે સમકક્ષ ગણી શકાય નહીં; અપીલકર્તા બેંક પોતે જ એક અલગ વર્ગ બનાવે છે અને સ્પોન્સરશિપને ધ્યાનમાં લેતા, આપું વર્ગીકરણ સ્વીકાર્યું હતું અને તેનાથી અનુચ્છેદ ૧૪ નું ઉલ્લંઘન થશે નહીં; હાઈકોર્ટેના નિર્દેશોનો અમલ કરવાથી અસંગત પરિણામો આવશે કારણ કે સ્પોન્સર બેંકના પગાર ધોરણો પણ વધારવા પડશે; અને હોદ્દાઓ અથવા પગારના સમીકરણ માટે નિયુક્ત કરાયેલ નિષ્ણાત સંસ્થાના નિર્ણયમાં અદાલતોએ સરળતાથી દખલ કરવી જોઈએ નહીં.

સામાવાળાએ દલીલ કરી હતી કે પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંકના કર્મચારીઓ ફરજો અને કાર્યોની સમાનતાના આધારે રાષ્ટ્રીયકૃત અને વ્યાપારી બેંકોના કર્મચારીઓ સાથે સમાનતાનો દાવો કરવા માટે હકદાર છે જે અધિનિયમની કલમ ૧૭ ની પેટા-કલમ (૧) ના બીજા પરંતુકમાં સમાવિષ્ટ માર્ગદર્શિકાની અંદર હશે; સમીકરણ સમિતિ અપીલકર્તા બેંકના કર્મચારીઓનું પગાર માળખું ટ્રિબ્યુનલના એવોર્ડથી વિપરીત નક્કી કરી શકે નહીં જેને કેન્દ્ર સરકારે સ્વીકાર્યો

હતો; અને હાઈકોર્ટના તારણો ટ્રિબ્યુનલની શોધ પર આધારિત છે.

અપીલ મંજૂર કરતાં, અદાલતે

ઠરાવ્યું: ૧. ટ્રિબ્યુનલે ક્યારેય 'સમાન કામ માટે સમાન વેતન' નો સિદ્ધાંત લાગુ કર્યો ન હતો અને બીજી તરફ તેનો અભિપ્રાય હતો કે પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંકોના કર્મચારીઓ પગાર ધોરણ, ભથ્થાં અને અન્ય લાભોની બાબતમાં સ્પોન્સર બેંકોના અધિકારીઓ અને અન્ય કર્મચારીઓ સાથે સમાનતાનો દાવો કરવા માટે હકદાર રહેશે. 'સમાન કામ માટે સમાન વેતન' નો ખ્યાલ અને 'અન્ય કેટલાક લોકો સાથે સમાનતાનો દાવો' એ બે અલગ-અલગ ખ્યાલો છે અને હાઈકોર્ટનું તારણ ટ્રિબ્યુનલના તારણોના ખોટા અર્થઘટન પર આધારિત હોવાથી, સદર તારણ દોષયુક્ત છે અને તેને રદ કરવું આવશ્યક છે. [648-F; 651-C]

૨. સમીકરણ સમિતિએ ઠરાવ્યું હતું કે જ્યારે અપીલકર્તા બેંક સિવાયની પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંકોના અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓને તેમની સ્પોન્સર બેંકો એટલે કે રાષ્ટ્રીયકૃત બેંકો અથવા વ્યાપારી બેંકોના અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓ સાથે સમકક્ષ ગણી શકાય, પરંતુ જ્યાં સુધી અપીલકર્તા બેંકના અધિકારીઓનો સંબંધ છે, તેઓને તેની પોતાની સ્પોન્સર બેંક એટલે કે યુ.પી. કોઓપરેટિવ બેંકના અધિકારીઓ સાથે સમકક્ષ ગણવા પડશે. સંબંધિત સ્પોન્સર બેંકોના કર્મચારીઓના પગાર માળખાના આધારે સમીકરણ સમિતિ દ્વારા કરવામાં

આવેલા સમીકરણમાં કોઈ ખામી નથી અને તે ટ્રિબ્યુનલના નિર્દેશો તેમજ કલમ ૧૭ ની પેટા-કલમ (૧) ના બીજા પરંતુકને સુસંગત છે. આ બાબત સુસ્થાપિત છે કે એક એકલી સંસ્થા પણ પોતાની જાતે એક વર્ગ બનાવી શકે છે અને અનુચ્છેદ ૧૪ ના ઉદ્દેશનનો પ્રશ્ન નક્કી કરતી વખતે જે શોધવાનું જરૂરી છે તે એ છે કે શું કોઈ વ્યાજબી આધાર છે જેના પર કોઈ એક વ્યક્તિ અથવા વ્યક્તિઓના જૂથને જૂથમાંથી બહાર રાખવામાં આવ્યા છે અને શું ઈરિછત ઉદ્દેશ્ય પ્રાપ્ત કરવા માટે આવા ભેદભાવ સાથે કોઈ તાર્કિક સંબંધ છે. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, જે જરૂરી છે તે એ છે કે વર્ગીકરણના આધાર અને આવા વર્ગીકરણના ઉદ્દેશ્ય વચ્ચે એક કડી (નેક્સસ) હોવી જોઈએ. આ કસોટી હોવાને કારણે અને પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંક અધિનિયમ, ૧૯૭૬ ની જોગવાઈઓના પ્રકાશમાં વર્તમાન કેસમાં આ કસોટી લાગુ કરવામાં આવતાં, તે સ્પોન્સર બેંક છે, જે ભારત સરકાર દ્વારા ગ્રામીણ બેંકોની સ્થાપનામાં મહત્વપૂર્ણ ભૂમિકા ભજવે છે અને જ્યારે કેન્દ્ર સરકારને પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંકો દ્વારા નિયુક્ત કરાયેલા અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓનું મહેનતાણું નક્કી કરવાનું કહેવામાં આવે છે, ત્યારે વૈધાનિક આવશ્યકતાઓ એ છે કે કેન્દ્ર સરકારે સૂચિત વિસ્તારમાં સમાન સ્તર અને હોદ્દા ધરાવતા રાજ્ય સરકાર અને સ્થાનિક સત્તામંડળોના કર્મચારીઓના પગાર માળખાને યોગ્ય ધ્યાનમાં લેવું પડશે. આ સ્થિતિ હોવાને કારણે અને ટ્રિબ્યુનલે સ્પષ્ટપણે ઠરાવ્યું હોવા છતાં કે પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંકોના કર્મચારીઓ તેમની સ્પોન્સર બેંકોના કર્મચારીઓ સાથે સમાનતાનો દાવો કરવા હકદાર છે, આવી

સમાનતાના આધારે સમીકરણ સમિતિના અંતિમ નિર્ણયને ભેદભાવપૂર્ણ ગણી શકાય નહીં કે તેને અનુચ્છેદ ૧૪ નું ઉલ્લંઘન કરનાર ગણી શકાય નહીં. તેથી, હાઈકોર્ટે એ આધારે ગંભીર ભૂલ કરી છે કે તમામ પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંકોના કર્મચારીઓ તેમની સંબંધિત સ્પોન્સર બેંકોના કર્મચારીઓના પગાર માળખાને ધ્યાનમાં લીધા વિના સમાન સમાનતા માટે હકદાર છે. [649-C, D; 650-A-C]

૩. વિશેષજ્ઞ કર્મચારીઓ ધરાવતી સમીકરણ સમિતિએ સંબંધિત માહિતી (ડેટા) ની તપાસ કરીને અને તેમની કુશળતાથી સમીકરણ કર્યું હોવાથી, હાઈકોર્ટે દ્વારા તેમાં દખલ કરી શકાઈ ન હોત, ખાસ કરીને જ્યારે અદાલત સમક્ષ ન તો દૂષિત આશય કે બાહ્ય બાબતોને ધ્યાનમાં લેવાનો કોઈ આરોપ મૂકવામાં આવ્યો હતો કે ન તો તે અંગેની કોઈ સામગ્રી અદાલત સમક્ષ હતી. [651-E]

યુ.પી. રાજ્ય અને અન્ય વિરુદ્ધ જે.પી. ચૌરસિયા અને અન્ય, [1989] 1 SCC 121, પર ભરોસો મૂકવામાં આવ્યો.

૪. હાઈકોર્ટ રાષ્ટ્રીયકૃત બેંક દ્વારા પ્રાયોજિત પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંકોના પગાર માળખાને અપીલકર્તા બેંકના પગાર માળખા પર લાગુ કરવામાં સંપૂર્ણપણે ભૂલભરેલી હતી જે યુ.પી. કો-ઓપરેટિવ બેંક દ્વારા પ્રાયોજિત હતી. અપીલકર્તા બેંકના કર્મચારીઓને સમીકરણ સમિતિના અહેવાલ મુજબ તેમનું પગાર માળખું

મળશે જેને સરકાર દ્વારા યોગ્ય રીતે સ્વીકારવામાં આવ્યું હતું. [651-D, F]

દીવાની અપીલ અધિકારક્ષેત્ર: ૧૯૯૬ ની દીવાની અપીલ સંખ્યા ૧૩૧૯૨.

રિટ પિટિશન સંખ્યા ૧૯૯૧ ની ૧૯૯૨૯ માં અલ્હાબાદ હાઈકોર્ટેના તારીખ ૧૬.૧૧.૯૫ ના ચુકાદા અને આદેશ પરથી.

હાજર રહેલા પક્ષકારો વતી રાજુ રામચંદ્રન, ડી. રામા કૃષ્ણા રેડ્ડી, ડી. ભારતી રેડ્ડી, અનિલ કુમાર ઝા, સનિલ કુમાર જૈન, વિજય હંસારિયા, રાજીવ કે. સિંહ, એસ.ડબલ્યુ.એ. કાદરી, કુમારી કિરણ ભારદ્વાજ, એસ. બોરઠાકુર, બિપુલ કુમાર, કુમારી સુષ્મા સુરી, એસ.કે. ડ્રિવેદી, ગૌનર અગ્રવાલ, કુમારી નિધિ દીક્ષિત, પ્રદીપ મિશ્રા અને કે.ટી. અનંતરામન.

અદાલતનો ચુકાદો નીચે મુજબ જાહેર કરવામાં આવ્યો:

પટ્ટનાયક, ન્યાયમૂર્તિ. અપીલકર્તા એ પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંક અધિનિયમ, ૧૯૭૬ ની કલમ ૩ હેઠળ સ્થાપિત એક પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંક છે અને તે ઉત્તર પ્રદેશ કો-ઓપરેટિવ બેંક લિમિટેડ, લખનૌ દ્વારા પ્રાયોજિત છે, જે યુ.પી. કો-ઓપરેટિવ સોસાયટીઝ એક્ટ હેઠળ નોંધાયેલી મંડળી છે. દેશમાં

૧૯૬ પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંકો છે પરંતુ તેમાંથી ૧૯૫ બેંકો રાષ્ટ્રીયકૃત બેંકો દ્વારા પ્રાયોજિત છે અને માત્ર અપીલકર્તા બેંક ૪ એવી છે, જે યુ.પી. કો-ઓપરેટિવ બેંક દ્વારા પ્રાયોજિત છે. પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંક અધિનિયમ, ૧૯૭૬ ની કલમ ૩ હેઠળ, તે કેન્દ્ર સરકાર છે, જે સત્તાવાર ગેઝેટમાં જાહેરનામું બહાર પાડીને, માત્ર સ્પોન્સર બેંક દ્વારા તેની સ્થાપના કરવાની વિનંતી કરવામાં આવે ત્યારે ૪ એક અથવા વધુ પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંકોની સ્થાપના કરે છે. સદર અધિનિયમની કલમ ૩ ની પેટા-કલમ (૩) હેઠળ સ્પોન્સર બેંકની એ ફરજ છે કે તે તેના દ્વારા પ્રાયોજિત પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંકને શેર મૂડીમાં હિસ્સો આપીને, આવી પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંકના કર્મચારીઓને તાલીમ આપીને અને આવી પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંકની કામગીરીના પ્રથમ પાંચ વર્ષ દરમિયાન સ્પોન્સર બેંક અને પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંક વચ્ચે પરસ્પર સંમતિ સધાય તે મુજબ વ્યવસ્થાપકીય અને નાણાકીય સહાય પૂરી પાડીને તેને મદદ અને સહયોગ કરે. કલમ ૬ ની પેટા-કલમ (૨) હેઠળ, પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંક દ્વારા બહાર પાડવામાં આવેલી મૂડીના પચાસ ટકા કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા, પંદર ટકા સંબંધિત રાજ્ય સરકાર દ્વારા અને પાંત્રીસ ટકા સ્પોન્સર બેંક દ્વારા ભરપાઈ કરવામાં આવશે. કલમ ૧૭ હેઠળ, પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંકને તે જરૂરી સમજે તેટલી સંખ્યામાં અધિકારીઓ અને અન્ય કર્મચારીઓની નિમણૂક કરવાની સત્તા છે અને તે તેમની નિમણૂક અને સેવાના નિયમો અને શરતો નક્કી કરી શકે છે. ઉપરોક્ત કલમ ૧૭ ના બીજા પરંતુક હેઠળ પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંક દ્વારા નિયુક્ત કરાયેલા અધિકારીઓ અને અન્ય

કર્મચારીઓનું મહેનતાણું એવું રહેશે જે કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા નક્કી કરવામાં આવે અને આવું મહેનતાણું નક્કી કરતી વખતે કેન્દ્ર સરકારે સૂચિત વિસ્તારમાં સમાન સ્તર અને હોદ્દા ધરાવતા રાજ્ય સરકાર અને સ્થાનિક સત્તામંડળોના કર્મચારીઓનું પગાર માળખું યોગ્ય રીતે ધ્યાનમાં લેવું પડશે. પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંકોના કર્મચારીઓએ આ અદાલતમાં અનુચ્છેદ ૩૨ હેઠળ ૧૯૮૨ ની રિટ પિટિશન સંખ્યા ૭૧૪૯-૫૦ અને ૧૯૮૪ ની ૧૩૨ દાખલ કરીને સમકક્ષ અથવા તુલનાત્મક હોદ્દાઓ પર રાષ્ટ્રીયકૃત બેંકોના કર્મચારીઓ સાથે પગાર, વેતન, ભથ્થાં અને અન્ય લાભોના સંદર્ભમાં સમાનતાની માંગ કરી હતી. આ અદાલતે તારીખ ૧.૯.૧૯૮૬ ના આદેશ દ્વારા તે રિટ પિટિશનનો નિકાલ કર્યો હતો કારણ કે કેન્દ્ર સરકાર પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંક અધિનિયમ, ૧૯૭૬ હેઠળ રચાયેલી પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંકોના કર્મચારીઓને ચૂકવવાપાત્ર પગાર, વેતન, ભથ્થાં અને અન્ય લાભો સંબંધિત પ્રશ્નનો નિર્ણય કરવા માટે એક રાષ્ટ્રીય ઔદ્યોગિક ટ્રિબ્યુનલની નિમણૂક કરવા સંમત થઈ હતી. ઉપરોક્ત આદેશના અનુસંધાને ભારત સરકારે ૨૬ નવેમ્બર, ૧૯૮૭ ના જાહેરનામા દ્વારા ૧૯૮૨ ની રિટ પિટિશન સંખ્યા ૭૧૪૯-૫૦ અને ૧૯૮૪ ની ૧૩૨ માં ઉઠાવવામાં આવેલા વિવાદો આંધ્રપ્રદેશ હાઈકોર્ટના નિવૃત્ત મુખ્ય ન્યાયમૂર્તિ જસ્ટિસ ઓબુલ રેડ્ડીની બનેલી ઔદ્યોગિક ટ્રિબ્યુનલને મોકલી આપ્યા હતા. સદર ટ્રિબ્યુનલે તેની સમક્ષ રજૂ કરાયેલી સામગ્રી પર વિગતવાર વિચાર કર્યો અને ૩૦ એપ્રિલ, ૧૯૮૮ ના રોજ પોતાનો એવોર્ડ (ચુકાદો) આપ્યો. સદર ટ્રિબ્યુનલે તેના એવોર્ડ દ્વારા એવું

માન્યું કે જ્યાં સુધી હોદ્દાઓનું સમીકરણ અને તેના પરિણામે પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંકોના અધિકારીઓ અને અન્ય કર્મચારીઓ માટે સ્પોન્સર બેંકોના સમકક્ષ સ્તરના હોદ્દા ધરાવતા અધિકારીઓ અને અન્ય કર્મચારીઓની સમકક્ષ નવા પગાર ધોરણ, ભથ્થાં અને અન્ય લાભો નક્કી કરવાનો અને તેઓને નવા પગાર ધોરણમાં ગોઠવવાનો પ્રશ્ન છે, જે સ્પોન્સર બેંકના સમકક્ષ હોદ્દા ધરાવતા અધિકારીઓને લાગુ પડે છે, તે એક એવી બાબત છે જેનો નિર્ણય કેન્દ્ર સરકારે જરૂરી જણાય તેવા સત્તામંડળો સાથે પરામર્શ કરીને લેવો પડશે. ટ્રિબ્યુનલના ઉપરોક્ત અવલોકનોને ધ્યાનમાં રાખીને ભારત સરકારે એક સમિતિની રચના કરી, જેને 'સમીકરણ સમિતિ' કહેવામાં આવે છે, અને સમીકરણની બાબતમાં અહેવાલ મેળવવા માટે એવોર્ડ સમિતિને સોંપ્યો. સમીકરણ સમિતિની રૂર ફેબ્રુઆરી, ૧૯૯૧ ની ભલામણના આધારે, કેન્દ્ર સરકારે અધિનિયમની કલમ ૧૭ ની પેટા-કલમ (૧) ના પરંતુક હેઠળની સત્તાનો ઉપયોગ કરીને કેટલાક નિર્દેશો બહાર પાડ્યા, જે અંતર્ગત વ્રાન્ય મેનેજરના હોદ્દાને યુ.પી. કો-ઓપરેટિવ બેંક લિમિટેડના આસિસ્ટન્ટ મેનેજરના હોદ્દા સાથે સમીકૃત કરવામાં આવ્યો છે અને બાદના હોદ્દા માટેનું પગાર ધોરણ અગાઉના હોદ્દા માટે પણ લાગુ કરવામાં આવ્યું છે. કેન્દ્ર સરકારના આ જાહેરનામાને બેંકના સંબંધિત અધિકારીઓ દ્વારા ૧૯૯૧ ની રિટ પિટિશન સંખ્યા ૧૯૯૨૯ દાખલ કરીને પડકારવામાં આવ્યું હતું. અલ્હાબાદ હાઈકોર્ટે રિટ પિટિશન મંજૂર રાખીને અને ક્ષેત્રીય કિસાન ગ્રામીણ બેંકના કર્મચારીઓના પગાર સંબંધિત કેટલાક નિર્દેશો

જારી કર્યા હોવાથી, બેંક દ્વારા અપીલ કરવાની વિશેષ પરવાનગી (સ્પેશિયલ લીવ) મેળવીને વર્તમાન અપીલ દાખલ કરવામાં આવી છે. આક્ષેપિત ચુકાદા દ્વારા હાઈકોર્ટ કેન્દ્ર સરકારના ૨૭ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૯૧ ના પરિપત્રને ૨૬ કર્યો અને ક્ષેત્રીય કિસાન ગ્રામીણ બેંકના અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓ તેમજ અન્ય ગ્રામીણ બેંકોના અધિકારીઓ વચ્ચે કોઈ ભેદભાવ ન રાખવાનો નિર્દેશ આપ્યો અને વધુમાં નિર્દેશ આપ્યો કે અપીલકર્તા બેંકના આસિસ્ટન્ટ બ્રાન્ચ મેનેજર્સને રાષ્ટ્રીયકૃત બેંકો દ્વારા પ્રાયોજિત અન્ય ગ્રામીણ બેંકોના આસિસ્ટન્ટ મેનેજર્સ જેટલું જ પગાર ધોરણ મળવું જોઈએ. ઉપરોક્ત નિર્દેશ જારી કરવા માટે હાઈકોર્ટ એવા નિષ્કર્ષ પર આવી કે ટ્રિબ્યુનલે અપીલકર્તા બેંકના કર્મચારીઓના દાવાને સ્વીકાર્યો છે અને ઠરાવ્યું છે કે તેઓ વ્યાપારી બેંકના કર્મચારીઓને આપવામાં આવતા પગાર ધોરણ મેળવવા માટે હકદાર છે. એવોર્ડના ફકરા ૪.૪૨૮ નો ઉલ્લેખ કર્યા પછી, હાઈકોર્ટ વધુમાં એવો નિષ્કર્ષ કાઢ્યો કે સમીકરણ સમિતિ એ ખોટા નિષ્કર્ષ પર આવી છે કે અરજદારો બ્રાન્ચ મેનેજર હોવાને કારણે આસિસ્ટન્ટ મેનેજરના પગાર ધોરણ મેળવવા માટે હકદાર છે, એ દલીલ પર કે જે બેંકોમાં અરજદારો અગાઉ કાર્યરત હતા તે ઉત્તર પ્રદેશ કોઓપરેટિવ બેંક લિમિટેડ, લખનૌ દ્વારા પ્રાયોજિત કરવામાં આવી છે અને અન્ય રાષ્ટ્રીયકૃત બેંક દ્વારા નહીં. કારણ કે ક્ષેત્રીય કિસાન ગ્રામીણ બેંક, મેનપુરી એ એકમાત્ર એવી બેંક છે જે ઉત્તર પ્રદેશ કોઓપરેટિવ બેંક લિમિટેડ, લખનૌ દ્વારા પ્રાયોજિત છે અને અન્ય તમામ ગ્રામીણ બેંકો રાષ્ટ્રીયકૃત બેંકો દ્વારા પ્રાયોજિત કરવામાં આવી છે,

હાઈકોર્ટનો એવો અભિપ્રાય છે કે સમીકરણ સમિતિ દ્વારા કરવામાં આવેલો ભેદભાવ 'સમાન કામ માટે સમાન વેતન' ના સિદ્ધાંતને લગતા સુપ્રીમ કોર્ટના અસંખ્ય ચુકાદાઓનું ધોર ઉલ્લંઘન છે. હાઈકોર્ટ એવા નિષ્કર્ષ પર પહોંચી છે કે અપીલકર્તા બેંકના ૨૭ અધિકારીઓ સાથે પગાર અને પગાર ધોરણની ચુકવણીમાં ભેદભાવ કરવામાં આવ્યો છે કારણ કે તેઓ અન્યથા વ્યાપારી બેંકો તેમજ રાષ્ટ્રીયકૃત બેંકોના સમાન પગાર ધોરણ મેળવવા માટે હકદાર છે. કાર્ય મૂલ્યાંકન (જોબ ઇવેલ્યુએશન) ના પ્રશ્ન પર હાઈકોર્ટ એવા નિષ્કર્ષ પર પહોંચી છે કે અપીલકર્તા બેંકના અધિકારીઓ દ્વારા કરવામાં આવતી કામગીરીનું સ્વરૂપ વ્યાપારી અથવા રાષ્ટ્રીયકૃત બેંકો દ્વારા પ્રાયોજિત બેંકો દ્વારા કરવામાં આવતી કામગીરીથી અલગ નથી અને તેથી, તેમના સમકક્ષ કર્મચારીઓ સાથે પગાર ધોરણો અને અન્ય લાભોની બાબતમાં ભેદભાવ હોઈ શકે નહીં.

શરૂઆતમાં, એવું કહી શકાય કે અપીલકર્તા બેંકે સરકારી આદેશ અથવા સમીકરણ સમિતિની ભલામણના સમર્થનમાં કોઈ સામી સોગંદનામું (કાઉન્ટર-એક્ઝિડેવિટ) દાખલ કર્યું ન હતું. અપીલકર્તા વતી હાજર રહેલા વરિષ્ઠ ધારાશાસ્ત્રી શ્રી રાજુ રામચંદ્રને રજૂઆત કરી હતી કે હાઈકોર્ટ સમક્ષ દાખલ કરાયેલી રિટ પિટિશનમાં બેંકના કર્મચારીઓએ જે પહોંચી તથ્યો રજૂ કર્યા હોઈ શકે તેને નકાર્યા વિના, અપીલકર્તા હાઈકોર્ટના નિષ્કર્ષોને પડકારવા માટે સક્ષમ હશે જે ટ્રિબ્યુનલના એવોર્ડ અને સમીકરણ સમિતિના અહેવાલના સંદર્ભમાં અંતિમ

નિર્દેશ તરફ દોરી જાય છે, કારણ કે હાઈકોર્ટ એ મૂળભૂત સિદ્ધાંતોની પ્રશંસા કરવામાં નિષ્ફળ રહી છે જેના પર ટ્રિબ્યુનલ આગળ વધી હતી અને ટ્રિબ્યુનલના તારણોનું ખોટું અર્થઘટન કર્યું છે જેણે અંતિમ નિષ્કર્ષોને દૂષિત કર્યા છે. શ્રી રામચંદ્રનના જણાવ્યા અનુસાર ટ્રિબ્યુનલે 'સમાન કામ માટે સમાન વેતન' ની દલીલની લાગુ પડવાની ક્ષમતાને સ્પષ્ટપણે નકારી કાઢી હતી. બીજી તરફ ટ્રિબ્યુનલે પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંકોના કર્મચારીઓના પગાર અને સેવાની અન્ય શરતો નક્કી કરવા માટે સમાનતા (પેરિટી) નો સિદ્ધાંત લાગુ કરવાનું યોગ્ય માન્યું હતું. જો સમાનતાનો સિદ્ધાંત લાગુ કરવાનો હોય, તો અપીલકર્તા બેંકના કર્મચારીઓ અપીલકર્તાની પ્રાયોજક બેંક, એટલે કે યુ.પી. કોઓપરેટિવ બેંક લિમિટેડ, લખનૌના સંદર્ભમાં તેમનું પગાર માળખું મેળવી શકે છે, અને વ્યાપારી અથવા રાષ્ટ્રીયકૃત બેંકોના પગાર ધોરણ નહીં જે ૧૯૫૫ અન્ય પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંકોના પ્રાયોજક છે. શ્રી રામચંદ્રને વધુમાં એવી પણ દલીલ કરી હતી કે કાયદા હેઠળ પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંક દ્વારા નિયુક્ત કરાયેલા અધિકારીઓનું મહેનતાણું કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા કલમ ૧૭ ની પેટા-કલમ (૧) ના બીજા પરંતુક હેઠળ નક્કી કરી શકાય છે અને આવું નિર્ધારણ કરતી વખતે કેન્દ્ર સરકાર જે સૂચિત વિસ્તારમાં બેંક આવેલી છે ત્યાં સમાન સ્તર અને હોદ્દા ધરાવતા રાજ્ય સરકાર અને સ્થાનિક સત્તામંડળોના કર્મચારીઓના પગાર માળખાને યોગ્ય ધ્યાનમાં લેવા માટે બંધાયેલી છે. ઉપરોક્ત માપદંડ કાયદા હેઠળ નક્કી કરવામાં આવ્યા હોવાથી...

કાયદો ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ પણ મહત્વ ધરાવશે, જે આ કર્મચારીઓના વેતન માળખાને નિર્ધારિત કરવા માટે નિયુક્ત કરવામાં આવી છે અને જેઓ અનિવાર્યપણે કેન્દ્ર સરકારના કાર્યોનું વહન કરી રહ્યા છે. આ સ્થિતિ હોવાને કારણે, તે સ્પષ્ટ છે કે રાજ્ય સ્તરે સ્પોન્સર બેંકનું વેતન માળખું સંબંધિત માર્ગદર્શક પરિબલ રહેશે અને આથી, ઇક્વેશન કમિટીએ (સમકક્ષતા સમિતિ) કાયદા હેઠળ નિર્ધારિત માપદંડોને ધ્યાનમાં રાખીને ઉત્તરદાતા કર્મચારીઓના વેતન માળખાને યોગ્ય રીતે નિર્ધારિત કર્યું હતું. તેથી, શ્રી રામચંદ્રન દ્વારા દલીલ કરવામાં આવી છે કે, ઉચ્ચ ન્યાયાલયે (હાઈકોર્ટ) તેના તારણો નોંધતી વખતે અને આખરી નિર્દેશો આપતી વખતે ઉપરોક્ત વૈધાનિક માપદંડોની સંપૂર્ણ અવગણના કરી હતી. શ્રી રામચંદ્રને એવી પણ દલીલ કરી હતી કે, પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંકોના કર્મચારીઓના વેતન માળખાના નિર્ધારણ માટેના પ્રાસંગિક પાસાઓને ધ્યાનમાં રાખીને, ટ્રિબ્યુનલે એવું ઠરાવ્યું હતું કે સ્પોન્સર બેંકના કર્મચારીઓ સાથે સમાનતા જાળવવી એ કલમ ૧૭ ની પેટા-કલમ (૧) ના બીજા પ્રોવિઝો (પરંતુક) સાથે અસંગત રહેશે નહીં, પરંતુ હાઈકોર્ટે, કલમ ૧૭ ની પેટા-કલમ (૧) ના બીજા પ્રોવિઝો હેઠળ પ્રદાન કરાયેલ ઉપરોક્ત વૈધાનિક માપદંડોની સંપૂર્ણપણે અવગણના કરી હતી, અને આ રીતે અપીલકર્તા બેંકના કર્મચારીઓને અન્ય પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંકોના કર્મચારીઓ સમાન ગણવાની ગંભીર ભૂલ કરી હતી, જેમની સ્પોન્સર રાષ્ટ્રીયકૃત બેંકો છે, તે પણ કર્મચારીઓના વેતન માળખાની બાબતમાં.

શ્રી રામચંદ્રનના જણાવ્યા મુજબ અધિનિયમની યોજના હેઠળ, સ્પોન્સર બેંક અને તેમના દ્વારા પ્રાયોજિત (સ્પોન્સર્ડ) પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંક વચ્ચેની નાળ સમાન કડીઓની અવગણના કરી શકાય નહીં અને બીજી તરફ કર્મચારીઓના વેતન માળખા અને સેવાની અન્ય શરતો નક્કી કરતી વખતે તેને ધ્યાનમાં રાખવી જ જોઈએ. શ્રી રામચંદ્રને એવી પણ દલીલ કરી હતી કે, અપીલકર્તા બેંક જેવી એકમાત્ર ગ્રામીણ બેંક પોતાનામાં એક અલગ વર્ગ રચી શકે છે અને પ્રશ્નમાં રહેલી સ્પોન્સરશિપને ધ્યાનમાં લેતા વાસ્તવમાં આવું વર્ગીકરણ સ્વીકાર્ય ગણાશે અને તે અનુચ્છેદ ૧૪ ની જોગવાઈઓનું ઉલ્લંઘન કરશે નહીં. શ્રી રામચંદ્રનના જણાવ્યા અનુસાર, જો હાઈકોર્ટના વિવાદિત નિર્દેશનો અમલ કરવામાં આવે, તો અપીલકર્તાની સ્પોન્સર બેંક એટલે કે યુ.પી. કોઓપરેટિવ બેંક લિમિટેડના વેતન ધોરણો ફરજિયાતપણે વધારવા પડશે અને તેનાથી અવાસ્તવિક પરિણામો આવશે, જે નિવારવા જરૂરી છે. શ્રી રામચંદ્રને છેલ્લે રજૂઆત કરી હતી કે હોદ્દાઓની સમકક્ષતા અથવા કર્મચારીઓના પગારની સમકક્ષતાની બાબતમાં, તે હેતુ માટે નિયુક્ત કરવામાં આવેલી નિષ્ણાત સંસ્થા (એક્સપર્ટ બોડી) તેની નિપુણતાના આધારે સર્વોચ્ચ નિર્ણાયક છે અને આવી નિષ્ણાત સંસ્થાના નિર્ણયમાં અદાલતે ત્યાં સુધી હસ્તક્ષેપ કરવો જોઈએ નહીં જ્યાં સુધી ક્યાં તો દૂષિત દાનતના આક્ષેપો ન થયા હોય અને તે સાબિત ન થયા હોય, અથવા અદાલત એવા તારણ પર ન આવે કે આ નિર્ણય અપ્રાસંગિક

બાબતોને ધ્યાનમાં રાખીને લેવામાં આવ્યો છે અથવા તે શત્રુતાપૂર્ણ ભેદભાવ રાખે છે અને પ્રકૃતિમાં મનસ્વી છે. હાલના કેસમાં આમાંથી કોઈ પણ બાબતનો આક્ષેપ કે સ્થાપના કરવામાં આવી ન હોવાથી, હાઈકોર્ટ ઇક્વેશન કમિટીના તારણોમાં હસ્તક્ષેપ કરીને ગંભીર ભૂલ કરી છે, જેણે વિગતવાર તપાસ કરીને અપીલકર્તા બેંકના અધિકારીઓના વેતન માળખાને નિર્ધારિત કર્યું હતું.

કેટલાક ઉત્તરદાતાઓ વતી હાજર રહેલા એડવોકેટ શ્રી અનંતરામને, જો કે, રજૂઆત કરી હતી કે ઔદ્યોગિક ન્યાયશાસ્ત્ર (ઇન્ડસ્ટ્રિયલ જ્યુરિસ્પ્રુડન્સ) ના સંદર્ભમાં, પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંકના કર્મચારીઓ ફરજો અને કાર્યોની સમાનતાના આધારે રાષ્ટ્રીયકૃત અને વ્યાપારી બેંકોના કર્મચારીઓ સાથે સમાનતાનો દાવો કરવા માટે હકદાર છે અને તે અધિનિયમની કલમ ૧૭ ની પેટા-કલમ (૧) ના બીજા પ્રોવિઝોમાં સમાવિષ્ટ માર્ગદર્શિકાની મર્યાદામાં જ હશે અને વાસ્તવમાં ટ્રિબ્યુનલે એવું ઠરાવ્યું પણ છે, અને આ સ્થિતિ હોવાને કારણે, ઇક્વેશન કમિટી અપીલકર્તા બેંકના કર્મચારીઓનું વેતન માળખું અન્ય પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંકોના કર્મચારીઓ કરતાં અલગ રીતે નક્કી કરી શકી ન હોત. અને તદનુસાર, હાઈકોર્ટ અપીલકર્તા બેંકના અધિકારીઓ સાથે કરાચેલા ભેદભાવ અંગેના તેના તારણ પર પહોંચવામાં સંપૂર્ણપણે ન્યાયી હતી અને વિવાદિત નિર્દેશ જાહેર કરવામાં સંપૂર્ણપણે ન્યાયી હતી, જેમાં આ અદાલત દ્વારા હસ્તક્ષેપ કરવાની કોઈ જરૂર નથી. શ્રી અનંતરામનના જણાવ્યા મુજબ ટ્રિબ્યુનલના એવોર્ડ (ચુકાદા) ને કેન્દ્ર

સરકાર દ્વારા સંપૂર્ણપણે સ્વીકારવામાં આવ્યો હોવાથી, ઇક્વેશન કમિટી જ છે જેણે અપીલકર્તા બેંકના અધિકારીઓને તેમની સ્પોન્સર બેંકના કર્મચારીઓ સાથેની કથિત સમાનતાના આધારે અલગ વેતન માળખું મંજૂર કરવામાં ભૂલ કરી છે અને આથી, હાઈકોર્ટ માટે તેમાં હસ્તક્ષેપ કરવો ન્યાયી અને વાજબી હતો અને વિવાદિત ચુકાદો કોઈ કાનૂની ખામીથી પીડાતો નથી કે જેથી આ અદાલત દ્વારા તેમાં હસ્તક્ષેપ કરવામાં આવે. કાઉન્સિલ વધુમાં એવી દલીલ કરે છે કે બેંક, ભારત સરકાર કે સ્પોન્સર બેંકમાંથી કોઈએ પણ હાઈકોર્ટમાં કોઈ કાઉન્ટર-એફિડેવિટ (સામા સોગંદનામું) દાખલ કર્યું ન હોવાથી, તેઓ હાઈકોર્ટના તારણો પર આક્ષેપ કરવા હકદાર નથી, જે ટ્રિબ્યુનલના તારણોના વાંચન પર આધારિત છે અને બંધારણ હેઠળ ભેદભાવના સક્ષમ સિદ્ધાંતો પર આધારિત છે અને આ અદાલત માટે તેમાં હસ્તક્ષેપ કરવો યોગ્ય રહેશે નહીં. તેમની રજૂઆતોમાં તેમજ આ અદાલતમાં દાખલ કરવામાં આવેલી લેખિત રજૂઆતોમાં, વિદ્વાન વકીલે એવોર્ડના વિવિધ ફકરાઓનો ઉલ્લેખ કરીને એ દર્શાવ્યું હતું કે બેંકના કર્મચારીઓની મુખ્ય ફરિયાદ રાષ્ટ્રીયકૃત અને વ્યાપારી બેંકોના કર્મચારીઓ સાથે સમાનતા મેળવવાની જ હતી અને તે ફરિયાદ હાઈકોર્ટના વિવાદિત ચુકાદા દ્વારા જ સંતોષવામાં આવી છે. પરિણામે વિવાદિત ચુકાદામાં આ અદાલત દ્વારા હસ્તક્ષેપ કરવાની કોઈ જરૂર નથી.

બીજી તરફ, કેટલાક ઉત્તરદાતાઓ વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી

વિજય હંસારિયાએ રજૂઆત કરી હતી કે સમકક્ષતાના મામલામાં પણ, ઈક્વેશન કમિટી માટે અપીલકર્તા બેંકના અધિકારીઓને સ્પોન્સર બેંકના કલાર્ક અને અન્ય ગ્રેડના કર્મચારીઓ સમકક્ષ ગણવા ન્યાયી નહોતા, જે લીધેલા તારણ પરથી સ્પષ્ટ થાય છે અને આ બાબતને ધ્યાનમાં લેતા, તે શત્રુતાપૂર્ણ ભેદભાવ સમાન ગણાશે અને આવા ભેદભાવને હાઈકોર્ટ દ્વારા રદ કરવામાં આવ્યો હોવાથી, હાઈકોર્ટના ચુકાદામાં આ અદાલત દ્વારા હસ્તક્ષેપ કરવાની જરૂર નથી.

બાર (અદાલત) સમક્ષ સામસામે રજૂ કરાયેલી દલીલોને ધ્યાનમાં લેતા, અમારી વિચારણા માટે ઉપસ્થિત થતો પ્રથમ પ્રશ્ન એ છે કે શું ટ્રિબ્યુનલે ખરેખર 'સમાન કામ માટે સમાન વેતન' ના સિદ્ધાંતની દલીલનો સ્વીકાર કર્યો હતો કે તેને નકારી કાઢી હતી અને તેના બદલે, સમાનતા (પેરિટી) નો સિદ્ધાંત લાગુ કર્યો હતો. અમે જસ્ટિસ ઓબુલ રેડ્ડી દ્વારા આપવામાં આવેલા એવોર્ડનો અભ્યાસ કર્યો છે. જે વિવાદ ટ્રિબ્યુનલને તેના નિર્ણય માટે મોકલવામાં આવ્યો હતો તે ભારતના સર્વોચ્ચ ન્યાયાલયમાં દાખલ કરાયેલી રિટ પિટિશન (સિવિલ) નં. ૭૧૪૯-૫૦/૮૨ અને ૧૯૮૪ ની ૧૩૨ માં પક્ષકારોની રજૂઆતોના સંદર્ભમાં પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંકોના કર્મચારીઓને ચૂકવવાપાત્ર વેતન, પગાર, ભથ્થાં અને અન્ય લાભો સંબંધિત વિવાદ હતો. પ્રથમ બે રિટ પિટિશન ઓલ ઈન્ડિયા ગ્રામીણ બેંક વર્કર્સ ઓર્ગેનાઈઝેશન દ્વારા દાખલ કરવામાં આવી હતી અને ત્રીજી ઓલ ઈન્ડિયા રીજનલ રૂરલ બેંક એમ્પ્લોયઝ

એસોસિએશન દ્વારા દાખલ કરવામા આવી હતી . તે નિઃશંકપણે સાચું છે કે રિટ પિટિશનમાં, પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંકના કર્મચારીઓની વિશિષ્ટ ઉપલબ્ધિઓ (એમોલ્યુમેન્ટ્સ) ને 'સમાન કામ માટે સમાન વેતન' અને 'ઉદ્યોગ-સહ-પ્રદેશ ફોર્મ્યુલા' ના સ્થાપિત ન્યાયિક સિદ્ધાંતોને અનુરૂપ નક્કી કરવા અને પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંકોના કર્મચારીઓ વચ્ચે પરસ્પર તથા રાષ્ટ્રીયકૃત વ્યાપારી બેંકોના કર્મચારીઓ વચ્ચે ઉપલબ્ધિઓમાં સમાનતા લાવવા માટે મેન્ડામસ (પરમાદેશ) જારી કરવાની વિનંતી કરવામાં આવી હતી. ટ્રિબ્યુનલે પક્ષકારોના વલણ અને બેંકો દ્વારા આપવામાં આવેલા વિવિધ આંકડાઓને ધ્યાનમાં લઈને એવા તારણ પર પહોંચ્યું કે જો પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંકોના કર્મચારીઓને વેતન-ધોરણ અને ભથ્થાની બાબતમાં સમાનતા આપવામાં આવે, તો તેની કોઈ ગંભીર આર્થિક અસરો થશે નહીં. તે એવા તારણ પર પણ પહોંચ્યું હતું કે ડિસ્ટ્રિક્ટ સેન્ટ્રલ કો-ઓપરેટિવ બેંકો અને પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંકો વચ્ચે કોઈ સરખામણી થઈ શકે નહીં કારણ કે કો-ઓપરેટિવ્સ એ રાજ્યનો વિષય છે અને સદર બેંકો રાજ્ય સરકારો દ્વારા ચલાવવામાં આવે છે; જ્યારે પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંકો સંસદના અધિનિયમ હેઠળ કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા ચલાવવામાં આવે છે. તેમાં એવું પણ જાણવા મળ્યું હતું કે પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંકના કર્મચારીઓ અને રાષ્ટ્રીયકૃત વ્યાપારી બેંકના કર્મચારીઓ દ્વારા કરવામાં આવતું કામ ગુણવત્તા અને જથ્થા બંનેમાં સમાન છે. તેમાં વધુમાં જાણવા મળ્યું કે મોંઘવારી અને વ્યવસાયના કદ (વોલ્યુમ ઓફ બિઝનેસ) ના માપદંડને લાગુ કરતા, વ્યાપારી બેંકોની ગ્રામીણ શાખાઓના

કર્મચારીઓ અને પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંકોના કર્મચારીઓ વચ્ચે સમાનતાનો ઇનકાર કરવા માટે બિલકુલ કોઈ આધાર નથી. તેમાં એવું પણ જાણવા મળ્યું હતું કે પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંકો અને વ્યાપારી બેંકોની ગ્રામીણ શાખાઓ સમાન કાર્યો અને ફરજો બજાવે છે. ટ્રિબ્યુનલે રેકૉર્ડ પરના પુરાવાઓના આધારે એવું ઠરાવ્યું કે પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંકોના કર્મચારીઓ એક અલગ કાયદા હેઠળ એક અલગ વર્ગ બનાવે છે અને વ્યાપારી બેંકોના કર્મચારીઓ પણ તેમ જ છે. ફકરા ૪.૪૨૨ માં, ટ્રિબ્યુનલે ઠરાવ્યું:

"૪.૪૨૨. મેં ફકરા ૪.૧૪૯ માં વધુમાં અવલોકન કર્યું છે કે "આ સંબંધમાં મારે ખૂબ જ સ્પષ્ટ કરવું જોઈએ અને તેના વિશે કોઈ અસ્પષ્ટતા ન હોવી જોઈએ, કે મારું એવું તારણ છે કે આરઆરબી (RRB) ના કર્મચારીઓ એક અલગ વર્ગ બનાવે છે અને તેથી, તેમની સાથે એવો ભેદભાવ કરવામાં આવ્યો નથી કે જેથી "સમાન કામ માટે સમાન વેતન" ના સિદ્ધાંતને આકર્ષિત કરી શકાય, કેસની હકીકતો અને સંજોગો પર બીજા પ્રોવિઝોના માળખાની અંદર સમકક્ષ અને તુલનાત્મક હોદ્દાઓ પર સ્પોન્સર બેંકના કર્મચારીઓ સાથે તેમના વેતન માળખામાં સમાનતાના દાવાના પ્રશ્નથી અલગ અને મુક્ત રાખવો પડશે. કાનૂની બારીકીઓથી પર રહીને, તેમના દાવાઓની ન્યાય અને સમાનતા (ઈક્વિટી) ના સિદ્ધાંતો પર તપાસ થવી જોઈએ".

અંતે, ટ્રિબ્યુનલે ઠરાવ્યું કે પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંકોના અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓ વેતન ધોરણો, ભથ્થાં અને અન્ય લાભોની બાબતમાં સ્પોન્સર બેંકોના અધિકારીઓ અને અન્ય કર્મચારીઓ સાથે સમાનતાનો દાવો કરવા માટે હકદાર રહેશે. ફક્ત ૪.૪૨૮ માં, ટ્રિબ્યુનલે નીચે મુજબ ઠરાવ્યું હતું:

"૪.૪૨૮. જ્યાં સુધી હોદ્દાઓની સમકક્ષતા અને તેના પરિણામે આરઆરબી (RRB) ના અધિકારીઓ અને અન્ય કર્મચારીઓ માટે સ્પોન્સર બેંકોમાં સમકક્ષ સ્તરના હોદ્દાઓ પરના અધિકારીઓ અને અન્ય કર્મચારીઓની સમકક્ષ નવા વેતન ધોરણો, ભથ્થાં અને અન્ય લાભો નક્કી કરવાના અને સ્પોન્સર બેંકોના અધિકારીઓને લાગુ પડતા સમકક્ષ સ્તરના હોદ્દાઓના નવા વેતન ધોરણોમાં તેમની ગોઠવણી (ફિટમેન્ટ) નો સંબંધ છે, તે એક એવી બાબત છે જે કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા તેને જરૂરી જણાય સત્તાધિકારીઓ સાથે પરામર્શ કરીને નક્કી કરવાની રહેશે. આમાં આરઆરબી ના સબ-સ્ટાફના વેતન ધોરણો, લાભો, અન્ય ભથ્થાં અને સ્પોન્સર બેંકોના સબ-સ્ટાફ સાથેની ગોઠવણીનો પણ સમાવેશ થશે. આ એવોર્ડ તદ્દનુસાર પસાર કરવામાં આવે છે અને તે તમામ હયાત આરઆરબી ને આવરી લેશે. આ એવોર્ડનો અમલ ૦૧ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૮૭ થી કરવાનો રહેશે."

તેની સમક્ષ રજૂ કરાયેલા પુરાવાઓના આધારે ટ્રિબ્યુનલના ઉપરોક્ત

તારણોને જોતાં, એ તારણ અનિવાર્ય છે કે ટ્રિબ્યુનલે ક્યારેય 'સમાન કામ માટે સમાન વેતન' નો સિદ્ધાંત લાગુ કર્યો નથી અને બીજી તરફ તેનો એવો અભિપ્રાય હતો કે પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંકોના કર્મચારીઓ વેતન ધોરણો, ભથ્થાં અને અન્ય લાભોની બાબતમાં સ્પોન્સર બેંકોના અધિકારીઓ અને અન્ય કર્મચારીઓ સાથે સમાનતાનો દાવો કરવા માટે હકદાર રહેશે અને સમાનતા નક્કી કરવા માટે, તેણે આ બાબત કેન્દ્ર સરકાર પર છોડી દીધી કે જે તેને જરૂરી જણાય તેવા સત્તાધિકારીઓ સાથે પરામર્શ કરીને નિર્ણય લે. તેથી, અમે અપીલકર્તા વતી હાજર રહેલા શ્રી રામચંદ્રનની રજૂઆતો સ્વીકારવા પ્રેરાયા છીએ કે પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંકોના કર્મચારીઓના વિવાદનો ઉકેલ લાવતી વખતે, ટ્રિબ્યુનલે 'સમાન કામ માટે સમાન વેતન' ના કથિત સિદ્ધાંતને લાગુ કર્યો ન હતો અને બીજી તરફ સંબંધિત સ્પોન્સર બેંકોના અધિકારીઓ સાથે સમાનતાનો સિદ્ધાંત લાગુ કર્યો હતો.

ત્યારબાદ વિચારણા માટે આગામી પ્રશ્ન એ ઉપસ્થિત થાય છે કે સમાનતા સુધી પહોંચવા માટે કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા શું કરવામાં આવ્યું છે. કેન્દ્ર સરકારને એક ઇન્ક્વેશન કમિટી (સમકક્ષતા સમિતિ) ની નિમણૂક કરી હતી, જે સમિતિએ સ્પોન્સર બેંકો સાથે હોદ્દાઓની સમકક્ષતાનું કાર્ય પૂર્ણ કર્યું હતું. ઇન્ક્વેશન કમિટી શ્રી પી. કોટૈયાના અધ્યક્ષપદ હેઠળ પાંચ સભ્યોની સમિતિ હતી. તેણે તેના એવોર્ડના ફક્ત ૪.૪૨૫ માં ટ્રિબ્યુનલના તારણોનો ઉલ્લેખ કર્યો હતો, જે

કર્મચારીઓને વેતન ધોરણો, ભથ્થાં અને અન્ય લાભોની બાબતમાં સ્પોન્સર બેંકોના અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓ સાથે સમાનતાનો દાવો કરવાનો અધિકાર આપે છે. તેણે વિવિધ એસોસિએશનોના સૂચનો પર પણ વિચાર કર્યો. તેનો એવો અભિપ્રાય હતો કે અપીલકર્તા બેંકના કર્મચારીઓને ફક્ત તેની સ્પોન્સર બેંક, એટલે કે ઉત્તર પ્રદેશ કો-ઓપરેટિવ બેંક લિમિટેડના સમકક્ષ સ્તરના કર્મચારીઓ સાથે જ સમકક્ષ ગણવા જોઈએ. ત્યારબાદ, તેણે હોદ્દાઓની સમકક્ષતાનું કાર્ય હાથ ધર્યું અને કેટલાક વ્યાપક માપદંડોના આધારે સમકક્ષતાની ભલામણ કરી અને ઠરાવ્યું કે જ્યારે અપીલકર્તા બેંક સિવાયની પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંકોના અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓને તેમની સ્પોન્સર બેંકો 'એટલે કે' રાષ્ટ્રીયકૃત બેંકો અથવા વ્યાપારી બેંકોના અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓ સમકક્ષ ગણી શકાય, પરંતુ જ્યાં સુધી અપીલકર્તા બેંકના અધિકારીઓનો સંબંધ છે, તેમને તેમની પોતાની સ્પોન્સર બેંક 'એટલે કે' યુ.પી. કો-ઓપરેટિવ બેંકના અધિકારીઓ સમકક્ષ ગણવા પડશે. સમિતિએ સમકક્ષતાના કેસને વિગતવાર હાથ પર લીધો અને તેની ભલામણ સબમિટ કરી. સંબંધિત સ્પોન્સર બેંકોના કર્મચારીઓના વેતન માળખાના આધારે ઇકવેશન કમિટી દ્વારા કરવામાં આવેલી સમકક્ષતામાં અમને કોઈ ખામી જણાતી નથી અને તે ટ્રિબ્યુનલના નિર્દેશો તેમજ કલમ ૧૭ ની પેટા-કલમ (૧) ના બીજા પ્રોવિઝો સાથે સુસંગત છે. જો કે, હાઈકોર્ટે વિવાદિત ચુકાદામાં ટ્રિબ્યુનલના સંબંધિત તારણો તેમજ ઇકવેશન કમિટીએ જે આધાર પર સમકક્ષતાનું કાર્ય કરવાની તેની

જવાબદારી નિભાવી હતી તે આધાર પર યોગ્ય રીતે વિચાર કર્યા વિના, ભૂલભરેલું એવું તારણ કાઢ્યું કે અપીલકર્તા બેંકના કર્મચારીઓ દ્વારા કરવામાં આવતી કામગીરીનું સ્વરૂપ વ્યાપારી અથવા રાષ્ટ્રીયકૃત બેંકો દ્વારા પ્રાયોજિત બેંકોના કર્મચારીઓ દ્વારા કરવામાં આવતી કામગીરી કરતાં ભિન્ન ન હોવાથી, વેતન ધોરણો અને અન્ય લાભોનો તફાવત ભેદભાવ સમાન ગણાશે. ઉપરોક્ત તારણ સંપૂર્ણપણે ગેરસમજભર્યું છે અને ટ્રિબ્યુનલના તારણો તેમજ બંધારણના અનુચ્છેદ ૧૪ માં સ્થાપિત સિદ્ધાંતોની સંપૂર્ણ અવગણના સમાન છે. તે ખૂબ જ સુસ્થાપિત બાબત છે કે એક સિંગલ (એકમાત્ર) સંસ્થા પણ પોતાનામાં એક વર્ગ રચી શકે છે અને અનુચ્છેદ ૧૪ ના ઉદ્દેશનના પ્રશ્નનો નિર્ણય કરતી વખતે જે શોધવાની જરૂર છે તે એ છે કે શું એવો કોઈ વાજબી આધાર છે કે જેના પર કોઈ એક વ્યક્તિ અથવા વ્યક્તિઓના જૂથને જૂથમાંથી બહાર રાખવામાં આવ્યા હોય અને શું પ્રાપ્ત કરવાના ઉદ્દેશ્ય સાથે આવા તફાવત માટે કોઈ તાર્કિક સંબંધ છે. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, જે જરૂરી છે તે એ છે કે વર્ગીકરણના આધાર અને આવા વર્ગીકરણના ઉદ્દેશ્ય વચ્ચે એક જોડાણ (નેક્સસ) હોવું જોઈએ. આ કસોટી હોવાને કારણે અને આ કસોટી પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંકો અધિનિયમ, ૧૯૭૧ ની જોગવાઈઓના પ્રકાશમાં પ્રસ્તુત કેસ પર લાગુ કરતાં, તે સ્પોન્સર બેંક છે, જે ભારત સરકાર દ્વારા ગ્રામીણ બેંકોની સ્થાપનામાં મહત્વની ભૂમિકા ભજવે છે અને જ્યારે કેન્દ્ર સરકારને પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંકો દ્વારા નિયુક્ત કરાયેલા અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓનું મહેનતાણું નક્કી કરવાનું કહેવામાં આવે છે, ત્યારે વૈધાનિક

આવશ્યકતાઓ એવી છે કે કેન્દ્ર સરકારે સૂચિત વિસ્તારમાં સમકક્ષ સ્તર અને દરજ્જો ધરાવતા રાજ્ય સરકારના કર્મચારીઓ અને સ્થાનિક સત્તાધિકારીઓના પગાર માળખાને યોગ્ય ધ્યાન આપવું પડશે. આ સ્થિતિ હોવાને કારણે અને ટ્રિબ્યુનલે વિશિષ્ટ રીતે એવું ઠરાવ્યું હોવાથી કે પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંકોના કર્મચારીઓ તેમની સ્પોન્સર બેંકોના કર્મચારીઓ સાથે સમાનતાનો દાવો કરવા માટે હકદાર છે, આવી સમાનતાના આધારે ઇક્વેશન કમિટીના અંતિમ નિર્ણયને ભેદભાવપૂર્ણ કહી શકાય નહીં કે તેને અનુચ્છેદ ૧૪ નું ઉલ્લંઘન કરતો કહી શકાય નહીં. અમારા મતે, તેથી, હાઈકોર્ટ એ આધારે ગંભીર ભૂલ કરી છે કે તમામ પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંકોના કર્મચારીઓ તેમની સંબંધિત સ્પોન્સર બેંકોના કર્મચારીઓના વેતન માળખાને ધ્યાનમાં લીધા વિના સમાન સમાનતા માટે હકદાર છે. આ બાબતે હાઈકોર્ટનો વિવાદિત ચુકાદો દોષપૂર્ણ ઠરે છે.

ત્યારબાદ વિચારણા માટે ઉપસ્થિત થતો આગામી પ્રશ્ન એ છે કે, ઇક્વેશન કમિટી જેવી નિષ્ણાત સંસ્થાના તારણોમાં હસ્તક્ષેપ કરવા માટે અનુચ્છેદ ૨૨૬ હેઠળ તેના અસાધારણ અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરવામાં હાઈકોર્ટ કઈ હદ સુધી ન્યાયી ગણાશે. સ્ટેટ ઓફ યુ.પી. અને અન્ય વિ. જે.પી. ચૌરસિયા અને અન્ય, [૧૯૮૯] એસસીસી-૧૨૧ ના કેસમાં, આ અદાલતે અસ્પષ્ટપણે ઠરાવ્યું હતું કે હોદ્દાઓની સમકક્ષતા અથવા વેતનની સમકક્ષતાની બાબતમાં, તે વહીવટી સરકાર (એક્ઝિક્યુટિવ ગવર્નમેન્ટ) પર છોડી દેવું

જોઈએ, જે તેને પે કમિશન (પગાર પંચ) જેવી નિષ્ણાત સંસ્થા દ્વારા નિર્ધારિત કરાવી શકે છે, અને આવી નિષ્ણાત સંસ્થા હોદ્દાઓની ફરજો અને જવાબદારીઓના સ્વરૂપનું મૂલ્યાંકન કરવા માટે સર્વોચ્ચ નિર્ણાયક રહેશે અને જ્યારે કોઈ કમિશન અથવા કમિટી દ્વારા આવો નિર્ણય લેવામાં આવે છે, ત્યારે અદાલતે સામાન્ય રીતે તેનો સ્વીકાર કરવો જોઈએ અને જ્યાં સુધી એવું દર્શાવવામાં ન આવે કે તે અપ્રાસંગિક બાબતોને ધ્યાનમાં રાખીને લેવામાં આવ્યો છે ત્યાં સુધી આવી સમકક્ષતામાં ફેરફાર કરવાનો પ્રયાસ કરવો જોઈએ નહીં. ઉપરોક્ત માપદંડોને ધ્યાનમાં રાખીને અને અલ્હાબાદ હાઈકોર્ટના વિવાદિત ચુકાદાની તપાસ કરતા, અમને એ તારણ પર આવવામાં કોઈ સંકોચ નથી કે હાઈકોર્ટે ઇક્વેશન કમિટીના તારણો અને નિર્ણયોમાં ફેરફાર કરવાનો પ્રયાસ કર્યો છે, તે પણ એવા કોઈ આક્ષેપો અથવા સામગ્રીની ગેરહાજરીમાં કે ઇક્વેશન કમિટીનો આવો નિર્ણય અપ્રાસંગિક બાબતો પર આધારિત હતો. આ માપદંડ પર હાઈકોર્ટનો ચુકાદો અને નિર્દેશ તદનુસાર દોષપૂર્ણ ઠરે છે. હાઈકોર્ટનું આગળનું તારણ આ મુજબ છે:

"અમારા મતે જોકે ટ્રિબ્યુનલ એવા આવશ્યક તારણ પર પહોંચ્યું હતું કે અરજદારોને વ્યાપારી બેંકના બ્રાન્ચ મેનેજર સમકક્ષ હોવાના કારણે તેમના દ્વારા કરવામાં આવતી કામગીરીના સ્વરૂપમાં સમાનતાને લીધે 'સમાન કામ માટે સમાન વેતન' ચૂકવવામાં આવી શકે છે, તેમ છતાં કેન્દ્ર સરકાર વતી અરજદારો ગ્રામીણ બેંકો સાથે જોડાયેલા હોવાના આધારે વિપરીત વલણ અપનાવે તે માટે

ભેદભાવ કરવાનું કોઈ કારણ નહોતું, જે યુ.પી. કોઓપરેટિવ બેંક લિમિટેડ દ્વારા પ્રાયોજિત છે."

આ ટ્રિબ્યુનલના તારણોનું સંપૂર્ણપણે ખોટું વાંચન (મિસ-રીડિંગ) છે. અગાઉ જણાવ્યા મુજબ, ટ્રિબ્યુનલે સ્પષ્ટ શબ્દોમાં એવું તારણ કાઢ્યું હતું કે 'સમાન કામ માટે સમાન વેતન' નો સિદ્ધાંત લાગુ કરી શકાય નહીં, જો કે પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંકોના કર્મચારીઓ તેમની સ્પોન્સર બેંકોના કર્મચારીઓ સાથે સમાનતાનો દાવો કરી શકે છે. 'સમાન કામ માટે સમાન વેતન' નો ખ્યાલ અને 'અન્ય કેટલાક લોકો સાથે સમાનતાનો દાવો' એ બે અલગ-અલગ ખ્યાલો છે અને હાઈકોર્ટનું તારણ ટ્રિબ્યુનલના તારણોના ખોટા વાંચન પર આધારિત હોવાથી, સદર તારણ દોષપૂર્ણ છે અને તેને રદ કરવું જ જોઈએ. હાઈકોર્ટનું એ તારણ કે ઇન્વેશન કમિટીએ અપીલકર્તા બેંકના બ્રાન્ચ મેનેજરોને અન્ય બેંકોના આસિસ્ટન્ટ મેનેજરો સમક્ષ ગણીને ભૂલ કરી છે તે પણ કોઈ તાર્કિક આધાર પર આધારિત ન હોતું અને હાઈકોર્ટ રાષ્ટ્રીયકૃત બેંક દ્વારા પ્રાયોજિત પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંકોના વેતન માળખાને અપીલકર્તા બેંકના વેતન માળખા પર લાગુ કરવામાં સંપૂર્ણપણે ભૂલ પર હતી જે યુ.પી. કો-ઓપરેટિવ બેંક દ્વારા પ્રાયોજિત હતી. વિશિષ્ટ કર્મચારીઓ ધરાવતી ઇન્વેશન કમિટીએ સંબંધિત ડેટાની તપાસ કરીને અને તેમની નિપુણતાથી સમક્ષતા નક્કી કરી હોવાથી, હાઈકોર્ટ દ્વારા તેમાં હસ્તક્ષેપ કરી શકાયો ન હોત, ખાસ કરીને જ્યારે અદાલત સમક્ષ ન તો દૂષિત દાનત અથવા અપ્રાસંગિક બાબતોનો કોઈ આક્ષેપ કરવામાં આવ્યો હતો કે

ન તો તે અંગેની કોઈ સામગ્રી હતી.

ઉપરોક્ત પરિસરમાં, અલ્હાબાદ હાઈકોર્ટનો વિવાદિત ચુકાદો રદ કરવામાં આવે છે અને આ અપીલ મંજૂર કરવામાં આવે છે. અપીલકર્તા બેંકના કર્મચારીઓને ઇક્વેશન કમિટીના અહેવાલ મુજબ તેમનું વેતન માળખું મળશે જેને સરકાર દ્વારા વિધિવત સ્વીકારવામાં આવ્યું હતું.

અપીલ મંજૂર કરવામાં આવી.

This judgment has been translated using AI.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.